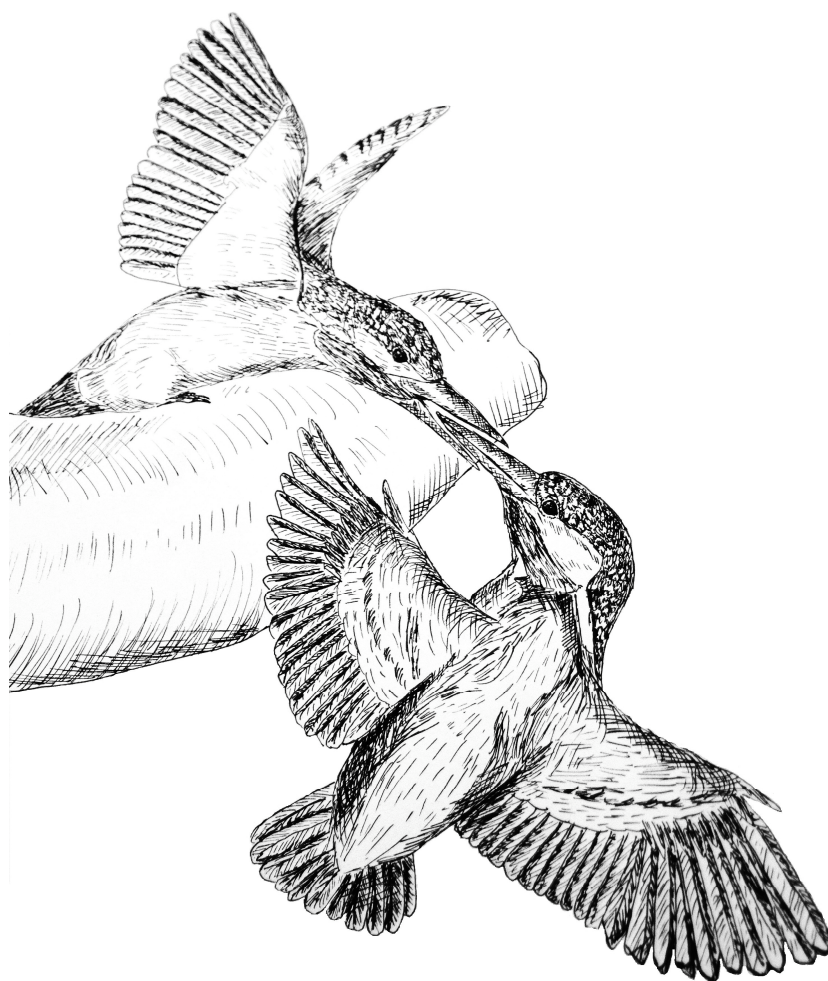

Zpravodaj

**Východočeské pobočky
České společnosti ornitologické
při Východočeském muzeu v Pardubicích**

- Pozvánka na členskou schůzi 24. 3. 2012
- Zpráva o účasti pobočky ve správních řízeních
- Vnitropobočkové granty na rok 2012
- Registr významných ornitologických lokalit
- Výzkumný víkendový tábor Les Království a Přírodní Park Hrádeček
- Výročí členů

55
2012

ÚVODEM

Milí členové naší pobočky,

přivítejte společně s námi nastávající jarní období, ve kterém se s typickou zimní netrpělivostí těšíme na dny trávené v terénu mezi rozbahněnými polními cestami, podmáčenými lesními porosty nebo třeba při vodní hladině nádrží a rybníků. Doufejme, že i tento rok přinese řadu pěkných a překvapivých pozorování a zážitků. Nejen členové výboru se budou snažit o to, aby to byl zároveň rok doprovázený aktivitami, které vám budou zpříjemňovat vaše osobní pocity při ornitologickém dění.

Spolková činnost se v dnešní nelehké době skutečně neobejde bez zájmu, pracovitosti i obětavosti, a to nejen členů pobočky, ale i řady příznivců, kteří mají pro takové aktivity pochopení a způsob podpory. Rád bych proto touto cestou velmi poděkoval všem, kteří činnost a akce naší pobočky v loňském roce podpořili finančním příspěvkem, radou, pomocí nebo jakoukoliv propagací. Poděkování patří kolegům a kolegyním, kteří hájili zájmy ochrany ptáků a jejich prostředí ve správních řízeních, dále všem těm, kteří pracovali na výsledné podobě sborníku Panurus, těm kteří se podílejí na našich zdařilých webových stránkách, pomáhají při organizaci našich pravidelných akcí v terénu, podílejí se na ochraně ptáků a jejich prostředí v ornitologickém parku Josefovské louky i jinde nebo v neposlední řadě zajišťují jen „obyčejný“ chod organizace. Často jsou to jména, která neslycháme nebo nečteme v souvislosti s ornitologií nebo birdwatchingem. Zároveň děkujeme i za vaši případnou přízeň a podporu v dalším období. Opravdu ji potřebujeme.

Mnoho zdaru a zdraví v roce 2012 všem členům naší pobočky i ostatním přátelům, kamarádům a známým přeje za výbor pobočky

Jiří Mach

POZVÁNKA NA ČLENSKOU SCHŮZI

*Srdečně vás zveme na jarní členskou schůzi VČP ČSO, která se bude konat v sobotu **24. března 2012** v přednáškovém sále muzea na Zámku v Pardubicích.*

PROGRAM SCHŮZE:

Zahájení - 9.00

1. Tématický blok - Ptačí oblast Králický Sněžník

Martin Fejfar: Králický Sněžník - stručné seznámení s územím

Tomáš Bělka: Historie výzkumu ptactva v Králickém Sněžníku a současné změny

Tomáš Bělka & Tomáš Diviš: Monitoring kulíška nejmenšího a jeřábka lesního v Králickém Sněžníku

Václav Zámečník: Výsledky monitoringu chřástala polního v Králickém Sněžníku

2. Přestávka

3. Různé

Informace z výboru a sekretariátu ČSO

V rámci tohoto bodu předpokládá výbor VČP hlubší debatu na téma ochrana Mokřiny u Rzů, Rozkoše a dalších významných ornitologických lokalit východočeského regionu; prosíme tímto členy o přípravu a aktivní účast na této debatě.

Tomáš Diviš & Jaroslav Vaněk: Pozvánka na Výzkumný víkendový tábor 2012 - Les Království a Přírodní park Hrádeček

Kamil Čihák: Monitoring naturových druhů - aktuální stav a perspektivy vývoje

Jakub Vrána: Zajímavá ornitologická pozorování na území východních Čech v roce 2011

Předpokládané zakončení schůze do 13.00.

Všechny přednášející prosíme, aby své počítačové prezentace ukládali v „bezproblémových“ starších formátech MS Office: **dokument word 97-2003 (koncovka .doc), prezentace powerpoint 97-2003 (koncovka .ppt), sešit aplikace excel 97-2003 (koncovka .xls)** a nebo ve formátu **pdf** (Acrobat). Vyvarujte se nových verzí MS Office (koncovky souborů .docx, .pptx, .xlsx) i souborů uložených ve formátu Open Office (koncovky .odt, .odf, .ods). Děkujeme za pochopení.

Z práce výboru

Účast VČP ČSO ve správních řízeních

Obdobně jako v předešlých letech se i v roce 2011 naše pobočka zapojovala do různých typů správních řízení (SŘ), v nichž byla nějakým způsobem dotčena problematika ptáků či ochrany přírody s ptáky související. Došlo k jedné významnější změně – VČP se kromě obou dotčených krajských úřadů (KÚ Pardubického, resp. KÚ Královéhradeckého kraje) a všech správ CHKO, které svým územím do zmíněných krajů zasahují, případně jsou zde pověřeny Ministerstvem životního prostředí ČR k výkonu státní správy, přihlásila také u všech obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí „trojek“). K tomuto kroku jsme se

rozhodli s plným vědomím faktu, že se stále nepodařilo vytvořit dostatečný okruh spolupracovníků, místních znalců. Trochu zjednodušeně řečeno, chtěli jsme si zkusit, co zvládneme a jak to bude fungovat. Odnesli jsme si dva hlavní poznatky. Jednak to je diametrální rozdíl v přístupu úřadů (některé nás zásobují kvantem informací o SŘ naší činnosti se nedotýkajících, jiné zase „vyhlásily bobříka mlčení“ a požadované údaje si máme podle nich sami najít na internetu) a druhým poznatkem je převažující zaměření (vezmeme-li pouze SŘ související s ochranou ptáků, většinou se jedná o žádosti o odstřel a plašení volavek popelavých).

Konkrétně šlo za uplynulý rok zejména o tyto kauzy:

- v případě žádosti o odstřel několika druhů ptáků na letišti v Hradci Králové Magistrát Města Hradec Králové nerespektoval výhrady VČP k neodborně připravené žádosti a vydal souhlas, nicméně v podmínkách stanovil odstřel jen jako výjimečné řešení (vždy je nutno plašit ptáky v dostatečném předstihu)
- zadání změny územního plánu Provodov-Šonov bylo projednáno s tímto výsledkem: VČP nesouhlasila s rozšířením ploch pro výstavbu rekreačních objektů na břehu Rozkoše směrem jižním (k PCHP Rozkoš), tyto plochy poté byly pořizovatelem změny z řešení vyjmuty
- v případě žádosti o odstřel a plašení volavek na celkem pěti rybnících v okolí Chocně a Český Heřmanic VČP nesouhlasila s odstřelem a navrhla podmínky omezující způsoby plašení; MěÚ ve Vysokém Mýtě sice rozhodl kladně i v případě odstřelu, avšak alespoň zpřísnil podmínky lovu na základě našeho vyjádření
- v případě žádosti o odstřel a plašení havranů v Chrudimi se zástupce VČP při ústním jednání dohodl se správním úřadem (MěÚ Chrudim) a s žadatelem na vyloučení letálních způsobů při řešení škod na pokusných plochách polí
- ČIŽP Hradec Králové byly poskytnuty informace k výskytu rorýsů na několika domech v Hradci Králové, kde probíhalo zateplování domů; o krocích ČIŽP jsme již nebyli informováni
- naše vyjádření k výstavbě větrných elektráren v k. ú. Zlatá Olešnice nebylo akceptováno, jelikož předmětem dotčeného SŘ již nebyl výskyt ptáků, ale zásah do krajinného rázu
- v případě žádosti o odchyt jestřábů k sokolnickým účelům VČP nesouhlasila s většinou argumentů, které měly účelově odůvodnit žádost ochranou jiných živočišných druhů; KÚ v Hradci Králové však vydal kladné rozhodnutí
- v případě žádosti o odstřel volavek na rybníku Temník VČP nesouhlasila, a to z důvodu nedodání dostatečných podkladů ze strany

žadatele a především z důvodu nadprůměrného ornitologického významu lokality; MěÚ v Hořicích přesto rozhodl kladně, avšak alespoň omezil podmínky lovu na základě našeho vyjádření

- v případě žádosti o odstřel volavek na několika rybnících okresů Trutnov a Náchod MěÚ Trutnov neakceptoval výhrady VČP ke kvalitě podkladů dodaných žadatelem a ve věci rozhodl kladně
- v případě žádosti o odstřel volavek v k. ú. Klášterec nad Orlicí poskytla VČP správnímu úřadu na jeho vyžádání odborné podklady; o výsledku SŘ jsme nebyli informováni
- v případě žádosti o odstřel a plašení kormoránů v povodí řek Březná a Moravská Sázava neakceptoval KÚ Pardubického kraje výhrady VČP k letálním způsobům řešení problému, částečně však zohlednil podmínky pro lov a plašení tohoto druhu
- v případě žádosti investora výstavby dvou větrných elektráren v k. ú. Dětrichov, týkající se zrušení podmínky pro realizaci monitoringu ptáků VČP nesouhlasila; KÚ Pardubického kraje částečně vyhověl žadateli, avšak zachoval hlavní bod podmínky, konkrétně povinnost provést monitoring ptáků ještě před zprovozněním stavby
- v případě žádosti o zbourání zemědělského objektu na farmě Suchý Důl správa CHKO Broumovsko plně akceptovala vyjádření VČP a ve svém rozhodnutí určila podmínky, jejichž dodržení ochrání ptáky hnízdící na tomto objektu, respektive umožní jejich hnízdění na objektu novém.

Obširnější komentář si vyžaduje SŘ týkající se ochrany Rozkoše. Jak už jsme informovali v předešlém Zpravodaji, MěÚ v Novém Městě nad Metují zahájil koncem roku 2011 proces registrace významného krajinného prvku (VKP) ve východní části nádrže. Tento proces byl ukončen **dne 4. 2. 2012, kdy nabylo právní moci rozhodnutí jmenovaného MěÚ o registraci VKP pod názvem „Rozkoš – východní zátoky“**. Výsledek našeho téměř celoročního snažení je možno vnímat protichůdně. Za nesporné pozitivum považujeme zabezpečení kontinuity územní ochrany i po skončení přechodně chráněné plochy (PCHP) v březnu 2012. VKP je registrován v totožné ploše, jako byla PCHP. O ornitologickém významu nádrže se tedy bude nadále vědět a orgán ochrany přírody zůstane nepominutelným. Na druhou stranu však je VKP institutem s omezenou účinností. VKP například nemá ochranné pásmo a na jeho základě nelze omezit vstup veřejnosti do území. Dlouhodobým cílem výboru proto zůstává vyhlášení zvláště chráněného území (ZCHÚ), které by umožnilo stanovit konkrétní a účinnější podmínky ochrany přírody. Případná zájemci si mohou vlastní rozhodnutí o registraci VKP, včetně jeho grafického vymezení (hranice), prohlédnout na webu pobočky.

Za pomoc při přípravě našich vyjádření, či dokonce za účast na jednáních s příslušnými orgány státní správy děkujeme především J. Bartoníčkoví, K. Bejčkovi, K. Dohnalovi, A. Holubovi, V. Kozovi, Jos. Vránovi, S. Vránové, J. Zajícovi a P. Žďárkovi. Případné podrobnosti si zájemci mohou vyžádat u pověřeného člena výboru, kterým je autor tohoto textu.

Martin Fejfar

Zpráva o hospodaření Východočeské pobočky ČSO v roce 2011:

příjmy:

zůstatek v pokladně za rok 2010	8.098,-
bankovní úroky	21,-
prodej publikací	10.566,-
dary a členské příspěvky	14.650,-
grant Pardubického kraje (Panurus)	24.000,-
vydání knihy „Čáp bílý v Dolním Pometují“	49.000,-
převod příspěvků od členů ČSO	10.400,-
celkem	116.735,-

výdaje:

bankovní poplatky	2.520,-
provoz webových stránek	1.730,-
tisk sborníku Panurus	25.521,-
vydání knihy Čáp bílý v Dolním Pometují	36.815,-
Zpravodaj pobočky	3.967,-
kancelářské potřeby a spotřební materiál	1.550,-
cestovní příkaz	173,-
občerstvení na schůzích členů pobočky	614,-
celkem	72.890,-

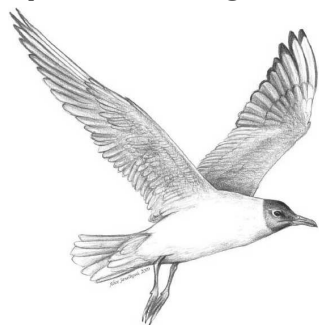
rozdíl	43.845,-
---------------	-----------------

Jiří Mach

Interní granty pobočky na rok 2012

Výbor pobočky se rozhodl díky příznivé finanční situaci nabídnout našim členům již počtvrté příležitost získat finanční podporu amatérských aktivit prostřednictvím interního grantového řízení pro rok 2012. Oproti minulým letům dochází k zásadní změně v koncepci podporovaných projektů. Žadatelé o pobočkové peníze si nebudou sami vybírat vlastní témata činnosti, ale budou moci žádat o finanční příspěvek pouze na konkrétní okruhy zvolené výborem. Mezi letošní podporovaná témata patří:

1) Monitoring hnízdišť racka chechtavého

Racek chechtavý patří mezi naše nejrychleji ubývající ptačí druhy. Důvody jeho dramatického populačního poklesu zůstávají ale stále neznámé. Finančně podpoříme rešerši historických dat a popis recentních hnízdišť v celém regionu východních Čech (to znamená na celém území Pardubického a Královéhradeckého kraje) s kvalifikovaným odhadem početnosti párů. Očekávaným výstupem by měla být publikace v našem časopise Panurus. Žadatel o příspěvek by měl být schopen neinvazivní formou (bez pohybu přímo v kolonii) kontrolovat (či zajistit monitoring pověřenou osobou) všechna východočeská racčí hnízdiště pravidelně alespoň jednou za deset dnů od začátku dubna až do doby vzletnosti racčích kuřat. Během každé návštěvy je nutné zaznamenat odhad početnosti přítomných ptáků, typ a výšku hnízdního porostu a aktuální činnost ptáků (sběr potravy, stavba hnízda, inkubace, krmení mladých a podobně). V průběhu sezóny je žádoucí provést odhad hnízdní úspěšnosti v jednotlivých koloniích (% vylíhlých snůšek a % vyvedených hnízd a případné příčiny hnízdního neúspěchu), zaznamenat všechny rušivé vlivy na lokalitě a potenciální hrozby pro kolonii do příštích let (zarůstání hnízdiště, nepříznivé rybářské a zemědělské aktivity a pod). Během každé návštěvy je vhodné provádět fotodokumentaci změn na hnízdišti (rozvoj vegetace, lidská činnost) a evidovat všechny nalezené uhynulé ptáky včetně širšího okolí kolonií.

2) Registrace hnízdišť rorýse obecného, jiříčky obecné a vrabce domácího na budovách

Cílem projektu je zmonitorovat hnízdiště rorýsů, jiříček a vrabců v dosud nezmapované staré zástavbě našich měst a vesnic. Je možno zvolit jednu z následujících dvou variant projektu:

A) monitoring všech uvedených druhů v jedné obci

B) monitoring jednoho (či několika) druhu v širší ucelené oblasti (více obcích)

C) monitoring jednoho (či několika) druhu ve více nesousedících obcích podobného typu (například velikostí, charakterem zástavby apod.).

Z praktického hlediska je vhodné vybírat především rozsáhlejší čtvrtě panelové zástavby, u kterých se předpokládá zateplování. Nejefektivnější monitoring je vhodné provádět u rorýsů a jiříček v době obsazování hnízdních dutin (10. - 20. 5.) a v době krmení mláďat (10. 6. - 20. 7.). U vrabců je možno začít již v polovině dubna. Podle charakteru zástavby a konfigurace terénu by se měly kontroly hnízdišť provádět buď ze stacionárních bodů (u míst s dobrým výhledem, doba registrace ptáků minimálně 15 - 30 minut na bod), či pomalou chůzí po linii v případě nepřehledných míst, průměrná rychlost chůze by neměla být vyšší než 2 km/h, přičemž jsou nutné krátké zastávky v místech s dobrým rozhledem. Pro úspěšnou registraci hnízdišť je klíčové vhodné počasí bez větru a srážek. U všech pozitivních nálezů je třeba zaznamenávat čísla popisná. Podrobná metodika monitoringu bude identická s celorepublikovým projektem na ochranu hnízdišť rorýsů:

http://www.rorysi.cz/rorysidb/misc/Metodika_rorys.pdf

Podmínkou pro zařazení Vaší žádosti mezi posuzované projekty je zaslání krátkého popisu, který bude obsahovat základní identifikaci žadatele (jméno a adresa), rámcovou náplň činnosti (především s ohledem na výše požadované údaje u konkrétních témat) a požadovanou částku (případně její odůvodnění). Letos proběhne pokusný nultý ročník, pro který byla vyčleněna celková částka **15.000,- Kč**, úspěšné projekty budou finančně podpořeny i v roce 2013. Výbor si vyhrazuje právo nepřidělit všechny vyčleněné peníze anebo žadateli přidělit menší částku, než jím byla požadována, mimo jiné s ohledem na počet a kvalitu zaslaných žádostí. Obdržené prostředky pobočky se mohou stát součástí jiných grantových dotací a jejich poskytnutí pobočkou nebude limitováno případnou spoluúčastí žadatele. Přihlášky o finanční příspěvek posílejte nejpozději do **26. 3.**, na pobočkový e-mail **vcpcso@centrum.cz** (zde budou poskytovány i bližší podrobnosti o projektech). Výsledky výběru žádostí budou sděleny žadatelům nejpozději do **2. 4.**

Libor Praus

Ochrana ptáků

Registrace významných ornitologických lokalit

O věcné náplni projektu registrace významných ornitologických lokalit (VOL) jste byli informováni ve Zpravodaji č. 54, nyní se už zaměříme na otázky organizace a metodiky výběru a správy lokalit.

Na úvod je třeba zdůraznit, že cílem projektu není vytvořit kvantitu položek v „mrtvém“ seznamu, ale dosažení takového způsobu obhospodařování vybraných lokalit, který bude dlouhodobě v souladu s biologickým posláním a funkcí lokality. „Obsluha“ každé zaregistrované lokality bude spočívat v zjištění registračních dat (název, typ lokality - rybník, močál, slepé říční rameno nebo přehrada, výměra v parcelách podle katastru, příslušnost k obci s rozšířenou působností, vlastník, příp. uživatel nebo nájemce) v základní avifaunistické inventarizaci tam, kde budou aktuální data scházet, v popisu stávajících nebo potencionálních zátěží lokality, v přihlášce pobočky ke správním řízení na celou lokalitu, ale hlavně v navázání živého a korektního kontaktu s vlastníkem, uživatelem nebo nájemcem lokality a v trvalém monitoringu lokality.

Z výše uvedeného je zcela jasné, že registrací lokality celá práce teprve začíná a její objem může být v jednotlivých případech až nečekaně velký. Proto budeme do první vlny registrací přijímat pouze významnější vodní a mokřadní lokality, na nichž se potkávají a násobí nebo se reálně mohou potkávat a násobit zátěže spojené s hospodářským, rekreačním, sportovním a zájmovým využitím. Ze stejného důvodu budou do první vlny zařazeny opravdu jen ornitologicky hodnotné lokality, které navíc nemají status maloplošného ZCHÚ (NPR, NPP, PR, PP), který by jim základní ochranu už měl zajišťovat.

Z dosavadních zkušeností je zřejmé, že největší objem práce budou muset zajistit členové výboru pobočky a proto bude zatím nezbytné provádět konečný výběr lokalit do registru ve výboru. Členy naší pobočky prosíme o dobře uvážené návrhy vodních a mokřadních lokalit do registru a zároveň je vyzýváme k hlubší spolupráci na obsluze vybraných lokalit. Pokud se nám podaří získat trvalé „správce“ lokalit, můžeme přikročit k rozšíření registru i o další mokřadní nebo i o suchozemské lokality.

Tomáš Diviš

Ochrana doupných stromů u ledu (?)

V roce 2008 jsme pojali záměr navázat aktivní a oboustranně prospěšnou spolupráci s Lesy České republiky, nepochybně největším z partnerů, s nimiž máme významný průnik společných zájmů. Cílem byl projekt registrace a ochrany doupných stromů a už v přípravné fázi se k němu několik členů naší pobočky přihlásilo. Jednání, která jsme od začátku vedli já a Martin Fejfar, byla námi zahájena kontaktním dopisem s první výzvou už v srpnu roku 2008, poměrně slibně se jevila při osobním jednání se zástupci Krajských ředitelství Hradec Králové a Choceň v sídle LČR v Hradci Králové v březnu 2009, ale pak se zdoluhavě komplikovala rozdílnými postoji k metodice a plošnému rozsahu výběru stromů. Po jistou dobu se mnohem nadějněji jevila příprava dohody o spolupráci s KŘ Choceň a my jsme doufali, že úspěch jednání dosažený v Chocni urychlí a usnadní jednání s KŘ Hradec Králové, což ale nenastalo.

Dne 7. února 2011 jsme KŘ Choceň a KŘ Hradec Králové zaslali další dopis ve snaze utlumená jednání oživit. KŘ Hradec Králové reagovalo 28. 2. elektronicky výzvou k zaslání návrhu smlouvy. Ten byl námi odeslán elektronicky 2. 3., tím však komunikace s KŘ Hradec Králové definitivně skončila. KŘ Choceň reagovalo dopisem ze dne 11. 3., v němž nám oznamují – po více jak dvou letech společného hledání podmínek spolupráce pro nás velmi překvapivě – že spolupráce na dané téma s námi vlastně ani není potřebná, protože mimo jiné i ponechávání doupných stromů v dospívajících a dospělých porostech je pro ně samozřejmou součástí principů hospodaření uložených interními předpisy LČR už od roku 2007.

Protože zachování doupných stromů stále považujeme za významnou metodu druhové ochrany řady lesních druhů ptáků, včetně druhů zvláště chráněných (nemluvě již o dalších druzích organizmů - savci, bezobratlí), oslovili jsme v srpnu 2011 dopisy obě Krajská ředitelství sdělením, že budeme příležitostně účinnost jimi aplikované metody ochrany doupných stromů přímo v terénu ověřovat a žádostí, aby naší pobočce umožnila cestou osobní domluvy našeho člena s konkrétním revírníkem spolupracovat na výběru, značení a sledování doupných stromů, tentokrát už zcela bez jakýchkoliv našich nároků na finanční, materiálové nebo technické zabezpečení. Na dopisy do konce ledna 2012 žádná odezva nepřišla a už s ní ani nepočítáme. Proto vyzýváme členy naší pobočky, aby alespoň příležitostně realizaci a účinnost LČR aplikované

metody ochrany doupných stromů přímo v terénu ověřovali a aby dle svých možností a podle odezvy druhé strany navázali kontakt, případně i spolupráci s konkrétním revírníkem.

KŘ LČR Choceň ve svém dopise z 11. 3. 2011 obecně zmiňuje napjaté vztahy mezi centrály ČSO a LČR a některými územními jednotkami obou stran a z dopisu je silně cítit, že právě tato okolnost měla vliv na výsledek našich společných jednání. Prosím členy naší pobočky, aby se při jakýchkoliv jednáních s lesním personálem snažili nalézat body vzájemného porozumění. V lesích hospodářských (a je jich z celkové výměry lesního půdního fondu ČR 76 %) se hospodaří a hospodařit bude. Ale mělo by se a může se v nich hospodařit tak, aby zároveň dobře plnily všechny mimoprodukční, tedy i biologické a environmentální funkce. Takový režim hospodaření není v rozporu s žádnými zájmy.

Tomáš Diviš

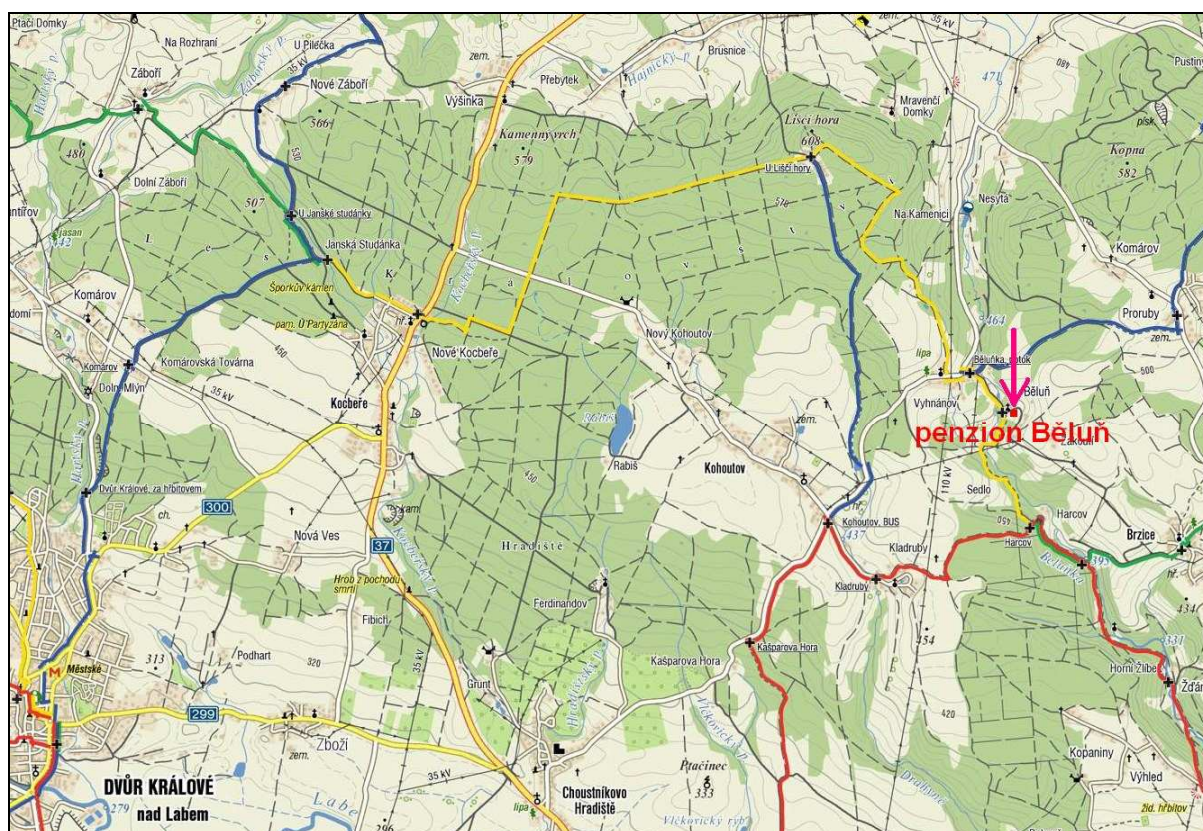
PLÁNOVANÉ AKCE

Výzkumný a vzdělávací tábor Les Království a Přírodní park Hrádeček, 1. - 3. 6. 2012

V letošním roce nás program Víkendového výzkumného tábora zavede už poněkoli káté do oblasti Podkrkonoší, tentokrát do prostoru mezi městy Trutnov a Dvůr Králové nad Labem. Naším cílem budou rozlehlé a převážně jehličnaté lesy od západu k východu orientovaného hřebene s názvem Les Království s nejvyšším vrcholem Liščí horou 608 m n. m. a přehradou Království na řece Labi, menší lesnatá pahorkatina Přírodního parku Hrádeček západně od Trutnova s nejvyšším vrcholem Vlčí skálou 587 m n. m. a zříceninou hradu Břecštejn (s blízkým výhledem na chalupu zesnulého prezidenta Václava Havla), ale i velmi malebné a zajímavé prostředí výše položené zemědělské krajiny v prostoru mezi těmito vyvýšeninami okolo obcí Vlčice, Pilníkov, Vítězná a Hajnice.

Území určitě nepatří k ornitologicky podrobně popsaným, ale není ani žádným „bílým místem“ ornitologické mapy. To na straně jedné znamená, že je v něm pro účastníky tábora dostatečný prostor k naplnění smyslu akce obohacením poznatků o avifauně území, ale na druhé straně je zde dosavadními znalostmi dobře podepřený příslib setkání s řadou velmi zajímavých druhů ptáků. Jen ze svých vlastních skrovných terénních poznatků mohu zmínit např. čápa černého, luňáka

červeného, motáka pilicha, motáka lužního, včelojeda lesního, ostříže lesního, chrástala polního, holuba doupňáka, výra velkého, sýce rousného, kulíška nejmenšího, lindušku luční, konipase lučního, bramborníčka hnědého, tuhýka šedého, krkavce velkého nebo strnada zahradního. Účastníci tábora by se mohli zaměřit na získání dokladů výskytu některých dalších druhů, které bychom v prostředí zkoumaného území mohli očekávat, jako např. sokola stěhovavého, čejky chocholaté, žluny šedé, skřivana lesního, bramborníčka černohlavého, pěnice vlašské nebo strnada lučního a dalších zajímavých opeřenců.

Letošní VVT se uskuteční od pátku do neděle **1. až 3. 6. 2012.** Ubytovacím a stravovacím sídlem bude penzion Bělouň ve Vyhnánově u Kohoutova. Velitelem tábora byl ustanoven náš člen a chalupář z Vyhnánova Mgr. Jaroslav Vaněk, sekretářem Tomáš Diviš. S příjezdem prvních frekventantů počítáme už v pátek 1. 6. a hned na první den, ale i na další dva dny budeme podle aktuálních podmínek – hlavně podle počasí a složení týmu – operativně přímo v místě podrobně konkretizovat odbornou náplň.

Srdečně zveme všechny naše členy do stále ještě kouzelné a i historií lidského osídlení malebně dotvořené krajiny Podkrkonoší, která má velkou sílu okouzlit nejen milovníky, ale i znalce krajiny a přírody.

Upřesnění podmínek ubytování a doprovodných služeb a přípravě odborného programu by prospělo, kdybychom znali předem počet účastníků tábora. Přihlašujte se prosím sekretáři tábora elektronicky (tomas.divis@email.cz) nebo telefonicky (603 178 799).

Tomáš Diviš

Výročí členů 2012

85 let

Doc. RNDr. Karel HUDEC, DrSc. (18.11.1927), Helga ŠTANCLOVÁ (7.6.1927)

80 let

Karel PRSKAVEC (3.7.1932)

75 let

Josef BŽONĚK (5.11.1937), František GAZDA (3.2.1937), RNDr. Jan SKLENÁŘ (6.5.1937), František ŠEREDA (11.10.1937), František ŠTANCL (19.7.1937)

70 let

Jaroslav ČERNÝ (23.6.1942), Ing. Pavel ŽĎÁREK (15.2.1942)

65 let

Zdeněk BALOUN (12.11.1947), František VČELÁK (2.12.1947), Jan VONDRÁČEK (24.9.1947)

60 let

Mirek KOLLERT (20.9.1952)

50 let

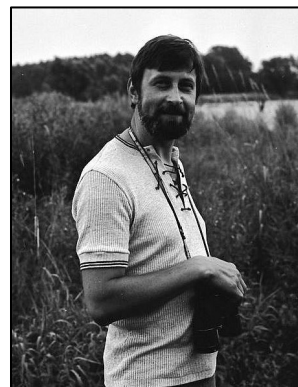
Jiří ANDRLE (9.7.1962), RNDr. František BÁRTA (14.12.1962), Ing. Jan HORÁK (1.10.1962), Petr MOUTELÍK (7.3.1962), RNDr. Zdeňka MRLÍKOVÁ (19.3.1962), Luboš NOVÁK (13.5.1962), MUDr. Jiří ZAJÍC (27.6.1962)

Jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví a pohodu, hodně úspěchů v osobním i profesním životě a nespočet dalších krásných ornitologických zážitků.

vybral Tomáš Diviš

Pavel Žďárek sedmdesátiletý (*15.2.1942)

Obtěžkáni léty, obdařeni zkušenostmi a prověřeni různými životními zkouškami, míváme tu a tam nutkání nebo i potřebu tak trochu bilancovat. Neděláme pak vlastně nic jiného, než že se ve svých vzpomínkách vracíme do minulosti, abychom posoudili, jak se nám kdy dařilo či naopak, jaká událost nebo kdo a jak silně do běhu našeho života zasáhl a jak s nabytými zkušenostmi nebo odkazy nakládáme a můžeme naložit v budoucnu.

S blížící se šedesátkou se i já do podobných úvah občas nořívám a mezi mými hlavními úlovy se v síti vzpomínek třepe vedle mé profese a mých nejbližších samozřejmě milovaná ornitologie a z osobností, které mě jí provázeli pak na místě s velkým náskokem první právě jubilant Pavel. A vůbec nic už na tom nemůže změnit skutečnost, že jsem se, sestrojen od Pavla odlišně fyzicky i mentálně, po absolvování jeho ornitologické akademie svou specializací poměrně brzy poněkud odklonil od jím milovaných bahňáků a pěvců.

Od Pavla jsem se mohl naučit – a ponechám na posouzení jiným, jak dobrým žákem jsem byl – předmětům systematické důkladnosti a velké pečlivosti nejen v terénu, ale i při zápisu, archivaci a zpracování posbíraných dat, solidnosti a spolehlivosti při plnění úkolů ve výboru naší pobočky (kde jsme bok po boku strávili více jak čtvrtstoletí) a rozvážné uměřenosti ve vystupování, kde jsem ovšem při své letoře zřejmě ne vždy dobře prospíval.

Když jsem se před více jak 40 léty s Pavlem setkal poprvé, hodně ptáků už jsem z knížek „znal“, ale teprve v jeho škole a díky jemu jsem se je postupně učil opravdu poznávat v jejich přirozeném prostředí a za různých situací, podle vzhledu, chování a hlasových projevů. Poměrně záhy jsem byl Pavlem velmi laskavě přizván i k účasti na jím organizovaných akcích na přehradě Rozkoš či na legendárních výpravách Východočechů do Vtáčnika na východním Slovensku a kdo tyto akce také zažil, bude jistě souhlasit, že tam i onde jsme sbírali mnoho nových poznatků a zážitky velmi silné a na celý život. Moc rád, a stále častěji také vzpomínám na odchyty vodouše kropenatého na zimovišti u Lochenic, na exkurze s Pavlem do Krkonoš, na Třeboňsko, do slovenské Poľany a na mnohé další menší či větší akce v krásných místech Čech a Moravy, ale i na společnou účast na četných

konferencích, seminářích, aktivech i společenských akcích různého druhu a obsahu a rozličné skladby účastníků.

Už v letech vysokoškolských studií a pobytu v Hronově a ještě více po odchodu do Hradce Králové byl Pavel v terénu „na ptáčích“ zpravidla obklopen hroznem mladších kamarádů a přátel ornitologů, taktéž žáků jeho ornitologické akademie nebo frekventantů jeho kurzů. Dovolím si s jistotou tvrdit, že i mezi nimi jsou mnozí, kteří se podobně jako já cítí trvale ovlivnění a poznamenáni Pavlovým učením. A tak si tedy s čistým svědomím dovolím nejen za sebe, ale i za Pavlovy blízké kamarády a přátele, ale také za členy naší pobočky, za české a moravské a konečně i za slovenské a československé ornitology popřát mu k jeho jubileu jen to nejlepší a poděkovat mu za všechno, co nám dal nebo umožnil získat.

Tomáš Diviš

Panurus

Na počátku letošního roku vyšlo jubilejní dvacáté číslo časopisu Panurus s rekordními 232 stranami ornitologických poznatků. Jeho obsah tvoří následující články:

Kavka, M.: Mokřadní ptáci Vavříneckého rybníka v letech 1999-2010

Lemberk, V.: Hnízdění havrana polního (*Corvus frugilegus*) ve východních Čechách-historie a současnost.

Řepa, P.: Krátkokřídlí (Gruiformes) Tachovska

Fejfar, M.: VVT „Hradecké lesy 2010“

Českák, J.: Nové hnízdiště luňáka červeného (*Milvus milvus*) v Pardubickém kraji

Kadava L., Holub A., Poříz J., Bartoníček J. & Zajíc J.: Avifauna Novobydžovska a Chlumecka

Paclík M.: Ornitologické zajímavosti

Vrána J. & Mach J.: Ornitologická pozorování

ODJINUD

17. 3. 2012 Členská schůze České společnosti ornitologické, pořádá sekretariát ČSO na tradičním místě - ZŠ U Vršovického nádraží 1, Praha 10 - budova naproti železniční stanici Praha-Vršovice, začátek v **10.00**.

25. - 27. 5. Výzkumný terénní víkend Beskydy 2012, pořádá Moravský ornitologický spolek a Slezská ornitologická společnost.

Hlavním cílem bude podrobné mapování výskytu ptáků v centrálních Beskydech v okolí Lysé hory a Smrku. Akce je vhodná jak pro zkušené, tak i pro začínající ornitology. Ubytování zajištěno na horské chatě v Muchovicích (souřadnice 49°31'57.68"N, 18°25'25.67"E). Chata je plně vybavená, včetně kuchyňky, sporáku, elektřiny a sociálního zařízení. Maximální kapacita 30 míst. Spaní ve spacáku na vlastní karimatce nebo na posteli. Ubytovací poplatek za obě noci je **200 Kč**. Bližší podrobnosti poskytne Daniel Křenek, e-mail: dendrocopos@seznam.cz, m.: 776322719.

1. 6. 2012 exkurze Noční příroda, pořádá ČSOP Jaro Jaroměř. Botanicko-herpetologicko-ornitologicko-entomologická večerní výprava na přírodovědně zajímavé lokality v okolí Josefova. Sraz v **19.00** v Josefově u Poklasného Mlýna.

9. – 10. 6. 2012 pořádá Česká společnost ornitologická členskou **exkurzi po Národních parcích Šumava a Bavorský les**.

Cena: 1500 Kč (1800 Kč pro nečleny ČSO) zahrnuje: dopravu luxusním busem z Prahy, 1 x ubytování na horské chatě ve více lůžkových pokojích, pojištění CK proti úpadku, vstupné na Stezku ve stromech, průvodce. Nepovinné příplatky: komplexní pojištění včetně storna 60 Kč. Termín pro odeslání přihlášky je **30. 4. 2012**. Přihlášky směrujte přímo na cestovní kancelář Primaroute: Hradební 52, 686 01 Uherské Hradiště; tel: 572 554 145, email: exkurze@birdlife.cz.

23. - 25. 11. 2012: 3. Západočeská konference a schůze České společnosti ornitologické v Klatovech. Místo konání - Střední škola zemědělská a potravinářská, Národních mučedníků 141, Klatovy; více informací poskytne Libor Schröpfer, jednatel Západočeské pobočky ČSO, e-mail: schropfer@oaplzen.cz, t.: 732370036.

ZPRAVODAJ – interní periodikum *Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích* (kontakt: Zámek č. 2, 530 02 Pardubice, internet: www.vcpcso.cz, e-mail: vcpcso@centrum.cz, účet: KB a.s. Pardubice, 19-8214740297/0100). Redaktor: Libor Praus, ilustrace: ledňáček říční - *Alcedo atthis* © Kateřina Ševčíková; sýkořice vousatá - *Panurus biarmicus* © Jana Kuřová; racek chechtavý - *Chroicocephalus ridibundus* © Alice Janečková. Příspěvky zasílejte na adresu redaktora: Tř. E. Beneše 1534, 500 12 Hradec Králové, nebo na e-mail: libor.praus@gmail.com

